

Toimittaneet
Maija Hirvonen & Tuija Kinnunen

Saavutettava viestintä

Yhteiskunnallista
yhdenvertaisuutta
edistämässä

Gaudeamus

Copyright © 2020 Kirjoittajat & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kannen suunnittelu: Miika Immonen

KL 30, 07, 87.5 • UDK 3, 07, 800/801

ISBN 978-952-345-082-0

Painopaikka: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ, Tallinna 2020

SISÄLLYS

I

JOHDANTO

1. Viestinnän saavutettavuuden lähtökohtia. 13
Maija Hirvonen, Tuija Kinnunen & Liisa Tiittula
2. Puheenvuoro: Viestinnän saavutettavuus lainsäädännössä . . 32
Mikael Åkermarck
3. Puheenvuoro: Kääntäminen ja tulkkaus monikielisessä yhteiskunnassa yhdenvertaisuuden näkökulmasta. 42
Terhi Raikas

II

ARJEN SAAVUTETTAVUUS

4. Puheenvuoro: Viestinnän apuvälineet näkövammaisen arjessa. 59
Virpi Jylhä
5. Näetkö saman minkä minä kuulen? Audiovisuaalisen viestinnän saavutettavuus ohjelmatekstityksen ja kuvailutulkkauksen avulla. 73
Maija Hirvonen & Liisa Tiittula
6. Elokvakokemus kuurosokean osallistujan näkökulmasta. .109
Riitta Lahtinen & Stina Ojala
7. Vanhojen ja uusien käännösklassikoiden saavutettavuus. Mitä lapset ja nuoret ymmärtävät lukemastaan? 126
Kristiina Taivalkoski-Shilov
8. Saavutuksena makuelämys. Reseptikäännösten käytettävyys 144
Mari Pakkala-Weckström

III TYÖELÄMÄN SAAVUTETTAVUUS

9. Puheenvuoro: Työelämätulkkkaus eräässä
asiantuntijaorganisaatiossa 167
Kati Kekkonen & Tiina Jaakola
10. Sarjakuvasopimukset. Esimerkki oikeudellisen asiakirjan
visualisoinnista 183
Eliisa Pitkäsalo & Laura Kalliomaa-Puha
11. Sähköiset työkalut auttavat parantamaan terminologisen
tiedon saavutettavuutta 199
Igor Kudashev

IV YHTEISKUNNAN SAAVUTETTAVUUS

12. Puheenvuoro: Pelkkänä korvana. Kirjoitustulkki viestinnän
apuvälineenä..... 215
Tarja Mäkitalo
13. Selkokieli saavutettavan viestinnän välineenä 227
Leealaura Leskelä & Eliisa Uotila
14. Kielinäkemykset saavutettavuuden esteenä puhuttujen
kielten oikeus- ja asioimistulkkauksessa 249
Simo Määttä
15. Internetissä julkaistut erikoisalojen sanastot tiedon
saavutettavuuden edistäjinä 270
Päivi Pasanen
16. Joukkoistettu kotoistaminen saavutettavuuden
palveluksessa 287
Tommi Nieminen
17. Konekäännös tiedon saavutettavuuden edistäjänä ja
esteenä 304
Maarit Koponen & Mary Nurminen

Johtopäätökset. Saavutettavuudesta osallisuuteen 321
Tuija Kinnunen & Maija Hirvonen

Viitteet 340
Lähteet 353
Hakemisto 382
Kiitokset 386
Kirjoittajat 388